

ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, 16-23/06/2021
ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2020

Αγαπητά μέλη της Εταιρίας,

Εκ μέρους του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, σας παραθέτω στη συνέχεια την Έκθεση Πεπραγμένων της περιόδου από 1^{ης} Ιανουαρίου μέχρι 31^{ης} Δεκεμβρίου 2020.

1. ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η Εταιρία μας το 2020 είχε 519 μέλη. Είναι γεγονός ότι παρόλες τις προσπάθειες που έχουν γίνει κατά καιρούς δεν έχουμε φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα, δηλαδή να αυξήσουμε σημαντικά τον αριθμό των μελών και ειδικά στη νέα γενιά. Είναι όμως ένα καθήκον που δεν αφορά μόνο το ΔΣ και πρέπει όλοι μας να το δούμε με την δέουσα σοβαρότητα γιατί η προστασία της φύσης είναι άρρηκτα δεμένη με τους ανθρώπους της και ειδικά με αυτούς που από συνειδητή επιλογή αγωνίζονται και παλεύουν για ένα αειφόρο μέλλον.

Το 2020, λόγω των περιορισμών στις μετακινήσεις εξ αιτίας της πανδημίας, πραγματοποιήθηκαν μόνον 5 εκδρομές, με υψηλή συμμετοχή. Μια εκδρομή ήταν πολυήμερη. Επίσης έγιναν μερικές άτυπες εξορμήσεις με τους φίλους-εκδρομείς της ΕΕΠΦ. Ευχαριστούμε τους αρχηγούς που ανέλαβαν την οργάνωση και υλοποίησή τους. Οι αρχηγοί των εκδρομών ήταν οι εξής:

- **Μαριάννα Δεδάκη**

- **Νίκος Βαβούρης**

- **Γιάννης Σπαντιδάκης**

Έγιναν επίσης 2 ενδιαφέρουσες ομιλίες στην αίθουσα του Συλλόγου των Αθηναίων με ικανοποιητική συμμετοχή. Οι ομιλητές μας ήταν οι εξής:

- *Θεοδώρα Πετανίδου, καθηγήτρια Οικολογίας και Οικογεωγραφίας στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου. Κύριο ερευνητικό της αντικείμενο είναι η οικολογία της επικονίασης. Το θέμα της ομιλίας της ήταν 'Οι άγριες μέλισσες της Ελλάδας'.*

- *Νίκος Πέτρου, Πρόεδρος της «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ» και γνωστός φυσιοδίφης, φωτογράφος της φύσης και συγγραφέας για θέματα φύσης και βιοποικιλότητας κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό. Το θέμα της ομιλίας του ήταν 'Η κλιματική αλλαγή'.*

Οι άλλες προγραμματισμένες εκδρομές και ομιλίες αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.

Τον προγραμματισμό και την οργάνωση των εκδρομών και των ομιλιών/εκδηλώσεων είχαν ο Έφορος **Ντον Μάθιους** και η Υπεύθυνη Εκδρομών **Μαριάννα Δεδάκη**.

2. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Το 2020 άλλαξε ριζικά λόγω πανδημίας τον εργασιακό χάρτη και στην εταιρία μας. Μπήκαμε σε «αναστολή λειτουργίας» όπως και στο πρόγραμμα «Συνεργασία», για συγκεκριμένες περιόδους. Συγκεκριμένα: Σε αναστολή λειτουργίας από 09/04/2020 έως 23/05/2020 και από 07/11/2020 έως 30/11/2020. Στο πρόγραμμα Συνεργασία από 15/06/2020 έως 06/11/2020 και από 01/12/2020 έως 31/12/2020. Όλο το διάστημα της πανδημίας και σύμφωνα με τις εγκυκλίους και τις υπουργικές αποφάσεις το 60% των στελεχών μας δουλεύει συγκεκριμένες μέρες με τηλεργασία.

Στις 15 Αυγούστου 2020, παραιτήθηκε για προσωπικούς λόγους η Μάρω Παπαδιόχου, από τη θέση της Διευθύντριας.

Το 2020 έκαναν την πρακτική τους η Δήμητρα Δελημάνη στη «Γαλάζια Σημαία», η Ελευθερία Μαλλιαράκη στη γραμματειακή υποστήριξη των τμημάτων της Εταιρίας, η Καλλιόπη Γιαννούκα στο λογιστήριο, η Θεοφανία Τρουπή στα εκπαιδευτικά προγράμματα, η Αναστασία Παπανδρέου στα προγράμματα φύσης και ο Χρήστος Αντιπαρμάτογλου στο λογιστήριο. Συνεχίστηκε η εθελοντική συνεισφορά μελών της Εταιρίας κυρίως στην υποστήριξη της λειτουργίας του γραφείου, καθώς και των εκδρομών κ.λπ. Ευχαριστούμε τους εθελοντές μας και ιδιαίτερος την **Αλίκη Βαβούρη**, τη **Μαριάννα Δεδάκη** και τη **Νατάσσα Αντωνοπούλου** που είναι συνεχώς κοντά μας προσφέροντας την πολύτιμη βοήθειά τους. Συνέχισαν την εθελοντική προσφορά τους ο **Βαγγέλης Ρούσσο** στην Κρήτη για τη «Γαλάζια Σημαία», και ο **Νίκος Μπακαρής** στη Ρόδο για τη «Γαλάζια Σημαία» και το Green Key και ο **Νίκος Λειβαθηνός** για το Green Key σε όλη την Ελλάδα. Σημαντική επίσης υπήρξε η εθελοντική προσφορά σε νομικά θέματα από τον δικηγόρο **κ. Πέτρο Μπλέσιο**.

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

3.1 Τη χρονιά που πέρασε υπεύθυνοι για τον συντονισμό της λειτουργίας του γραφείου ήταν για το α' εξάμηνο η **Αλέξια Νικηφοράκη** και για το β' εξάμηνο ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης**.

Στο ΔΣ της 22ας Σεπτεμβρίου ο πρόεδρος Ν. Πέτρου αναφέρθηκε στη ανάγκη κάλυψης του κενού που δημιουργεί η παρατεταμένη απουσία από τις συνεδριάσεις του σώματος του Γεράσιμου Ροδοθεάτου και πρότεινε αλλαγή των καταστατικών θέσεων στο ΔΣ, με την εξής νέα σύνθεση: Πρόεδρος ο Νίκος Πέτρου, Αντιπρόεδρος η Αλέξια Νικηφοράκη, Γενικός Γραμματέας ο Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας ο Σπύρος Μησιακούλης, Ταμίας ο Γιάννης Πεχλιβανίδης, Έφορος ο Ντον Μάθιους και Μέλη η Σοφία Καινούργιου, ο Χρήστος Κατσαρός, η Χριστίνα Παπαζήση και ο Γεράσιμος Ροδοθεάτος Επίσης, το ΔΣ στις 18/11 αποφάσισε ομόφωνα πως ο Γεράσιμος Ροδοθεάτος λόγω της αδικαιολόγητης πολύμηνης απουσίας του θεωρείται ως παραιτηθείς από το ΔΣ, σύμφωνα με το Άρθρο 7.4 του καταστατικού της Εταιρίας.

3.2 Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της Επιτροπής Καταστατικού. Προτάθηκαν χρήσιμες και απαραίτητες διορθώσεις και προσθήκες που αφορούν κυρίως προσαρμογές του Καταστατικού στις πρακτικές που εφαρμόζονται επί σειρά ετών στη λειτουργία της Εταιρίας, μετά και την τελευταία τροποποίηση που έγινε το 2004, καθώς και ευχέρειες που προσφέρει η εξέλιξη της νομολογίας και της νομοθεσίας. Ενδεικτικά αναφέρονται σε :

- Εναρμόνιση του περί σκοπών άρθρου με συγκεκριμένες δραστηριότητες (όπως Γαλάζιες Σημαίες και Green Key) και νέους τομείς δράσης (κλιματική αλλαγή, βιοοικονομία, κ.ά.).
- Ενσωμάτωση ευχερειών που παρέχει το νομοθετικό πλαίσιο για την καλύτερη λειτουργία των οργάνων της Εταιρίας (όπως τηλεδιάσκεψη).

3.3 Ξεκίνησαν το φθινόπωρο οι συζητήσεις και οι προετοιμασίες για τον εορτασμό των 70 χρόνων της ΕΕΠΦ το 2021 και συστάθηκε επιτροπή με μέλη τους Αλέξια Νικηφοράκη, Σταμάτη Σκαμπαρδώνη και Σοφία Καινούργιου για να παρουσιάσει στο ΔΣ συγκεκριμένες προτάσεις και προϋπολογισμό.

4. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Το περιοδικό μας «Η Φύση» λόγω των οικονομικών δυσκολιών που προκάλεσε η πανδημία, εκδόθηκε το 2020 μόνο σε ψηφιακή μορφή. Την αρχισυνταξία είχε ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης** και στην συντακτική επιτροπή συμμετείχαν οι **Νίκος Πέτρος, Σμαράγδα Αδαμαντιάδου, Μίλτος Γκλέτσος, Χρήστος Κατσαρός, Ντον Μάθιους και Μαρία Ρουσομουστακάκη**. Τη σελιδοποίηση-επιμέλεια εκτύπωσης είχε για ακόμα μια χρονιά ο **Άρης Βιδάλης**.

Με τον συντονισμό του **Μίλτου Γκλέτσου** και με τη συνεργασία των ασκούμενων **Νατάσσια Παπανδρέου, Φανής Τρουπή** και της εθελόντριας **Φέρης Μαζούτοβα**, αποκτήσαμε συμμετοχή στο κοινωνικό δίκτυο LinkedIn και εμπλουτίστηκε η παρουσία μας στα υπόλοιπα κοινωνικά δίκτυα. Παράλληλα συνεχίστηκε η μετάφραση της ιστοσελίδας μας στα Αγγλικά, και διατυπώθηκε αναλυτική πρόταση για τον εκσυγχρονισμό της επικοινωνίας και ψηφιακής παρουσίας της ΕΕΠΦ η οποία παρουσιάστηκε στο ΔΣ.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Όπως ήταν αναμενόμενο, η πανδημία επηρέασε τόσο τις δράσεις μας όσο και τα οικονομικά μας. Από την αρχή της πανδημίας σκύναμε σε καθημερινή βάση πάνω στα προβλήματα που παρουσιάζονταν με στόχο την επιβίωση της Εταιρίας και την διατήρηση των θέσεων εργασίας. Για να ανταπεξέλθουμε στις επιπτώσεις της πανδημίας στη ροή των εσόδων της Εταιρίας αναπροσαρμόσαμε τον Προϋπολογισμό με στόχο την εξοικονόμηση δαπανών. Τον Ιούλιο απευθύναμε έκκληση προς τα μέλη μας για οικονομική ενίσχυση. Είμαστε ευχαριστημένοι που με την αμέριστη συμπαράσταση των μελών μας και των στελεχών μας τα καταφέραμε για μία ακόμη φορά. Από την πρώτη στιγμή ακολουθήσαμε πιστά τα μέτρα και τους περιορισμούς της Πολιτείας όσο κι αν αυτό δυσκόλεψε τις συνθήκες εργασίας και τη λειτουργία της Εταιρίας μας. Αξιοποιήσαμε όλα τα ευεργετικά μέτρα της Πολιτείας, διατηρήσαμε όλες τις θέσεις εργασίας και απαλύνουμε τις επιπτώσεις στις απολαβές των στελεχών μας ώστε να εξασφαλίσουμε τη συνέχιση της πολύτιμης συμμετοχής τους στο έργο μας. Παράλληλα, αναζητήσαμε νέους πόρους και χρηματοδοτικά εργαλεία και εργαστήκαμε πυρετωδώς για την υποβολή νέων προτάσεων.

Παρέμειναν ενεργές χορηγίες εκ μέρους της εταιρίας Μυτιληναίος (Μαθαίνω για τα Δάση) και της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (Νέοι Δημοσιογράφοι για το περιβάλλον). Επίσης εξασφαλίστηκε από το Γραφείο του κου Παναγιώτη Μαγκώνη δωρεά μέρους της ασφάλειας του γραφείου. Λάβαμε δωρεές από τη SAINT GOBAIN HELLAS ABEE, από το ΙΔΡΥΜΑ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, από την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το Πρόγραμμα Κυθήρων, από την PROPELLER CLUB, την ΑΙΓΕΑΣ ΑΜΚΕ, την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, τη SAINT GOBAIN HELLAS ABEE υπέρ σκοπών της Εταιρίας, καθώς και από πολλά μέλη και φίλους της εταιρίας.

Παρά το ότι οι συνδρομές των μελών μας αποτελούν μικρό μέρος των εσόδων της Εταιρίας, είμαστε ευγνώμονες σε όλους αυτούς που, όπως τα παρόντα μέλη μας, τηρούν με συνέπεια την υποχρέωσή τους αυτή προς την Εταιρία. Η ετήσια συνδρομή παρέμεινε στα 25 ευρώ.

Σημαντική παραμένει η συνεισφορά των Προγραμμάτων «Γαλάζια Σημεία» και «Green Key» στα έσοδα της Εταιρίας ενώ, και το 2020, τα ευρωπαϊκά έργα κάλυψαν μέρος της μισθοδοσίας. Τον Δεκέμβριο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξόφλησε το υπόλοιπο της επιχορήγησης (69.533,31€) του έργου ForOpenForests το οποίο τελείωσε τον Σεπτέμβριο του 2019.

Η οικονομική διαχείριση το 2020 ελεγχόταν από την Εξελεγκτική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Νίκο Βαβούρη, Σωκράτη Ντούρο, και Χρύσανθο Χρυσανθακόπουλο, τους οποίους ευχαριστούμε για την αφοσίωση και έγκαιρη εκτέλεση της αποστολής τους. Η έκθεση θα αναγνωσθεί στη συνέχεια.

Η **Λένα Χατζηβασιλείου** κάλυψε την τήρηση των λογιστικών βιβλίων. Τη γενική ευθύνη του λογιστηρίου είχε το γραφείο του κ. Μανώλη Αργυρού.

Ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης της Εταιρίας για το 2020 έγινε από την «ΑΤC - Εταιρία Ορκωτών Λογιστών», εκπροσωπούμενη από τον κ. Δημήτριο Μάνο.

6. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η συνεργασία μας με το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (FEE), που εκπροσωπούμε στην Ελλάδα, αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα της επιτυχίας της Εταιρίας στον τομέα των Προγραμμάτων και Δικτύων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ευαισθητοποίησης, στον οποίο η Εταιρία διατηρεί επί χρόνια την πρωτοπορία. Η Εταιρία μας συνέχισε να εκπροσωπείται στο ΔΣ του FEE από τον **Νίκο Πέτρου**, που διατηρεί την αρμοδιότητα για το πρόγραμμα «**Μαθαίνω για τα Δάση**» διεθνώς. Από το 2019, ο Νίκος Πέτρου είναι μέλος της Διεθνούς Συντονιστικής Επιτροπής του Green Key και από το 2020 μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Κρίσεων του Green Key.

7. ΔΙΚΤΥΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σχολική χρονιά 2019-2020 (Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2020)

Η σχολική χρονιά 2019-2020, παρά τους περιορισμούς της πανδημίας, ήταν αρκετά γόνιμη και δημιουργική. Η Επιτροπή των εκπ/κών προγραμμάτων, που αποτελείται από τους **Σοφία Καινούργιου, Αλέξια Νικηφοράκη, Χριστίνα Παπαζήση, Μαρία Ρουσομουστακάκη και Σταμάτη Σκαμπαρδώνη**, ήταν υπεύθυνη για τον συντονισμό των δράσεων που υλοποιήθηκαν. Τα πέντε Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης διαχειρίστηκαν η **Χριστίνα Θεοδωρίκα** και η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό για το Α' εξάμηνο είχε ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης** και για το Β' εξάμηνο η **Αλέξια Νικηφοράκη**.

Συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων που έχει εγκρίνει και τα 5 δίκτυά μας. Υποβάλαμε τις νέες προτάσεις με τις ανανεώσεις των Συντονιστικών Επιτροπών όλων των δικτύων ΠΕ της ΕΕΠΦ προς το Υπουργείο Παιδείας, ώστε να καλυφθούν κενά και αδυναμίες. Κατεβλήθη ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε να διατηρηθεί υψηλό το επίπεδο επιστημονικής κατάρτισης, εμπειρίας και κύρους των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στις επιτροπές.

Λόγω των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν από την αναστολή λειτουργίας των σχολείων από τον Μάρτιο έως τον Δεκέμβριο 2020, οι περισσότερες από τις δράσεις που είχαν προγραμματιστεί να γίνουν με φυσική παρουσία εκπαιδευτικών και μαθητών (πχ εκδήλωση βράβευσης των σχολείων που συμμετείχαν στο Διαγωνισμό Δασο-οικοκώδικα, Εκδήλωση Βράβευσης των σχολείων του δικτύου «Μαθαίνω για τα Δάση», επιμορφωτικό σεμινάριο για εκπαιδευτικών για το Δίκτυο «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον») αναστάλθηκαν και προγραμματίζεται να γίνουν διαδικτυακά.

Α) «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ» - 182 σχολεία

Υπεύθυνοι από πλευράς ΕΕΠΦ ο **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης** για το α' εξάμηνο και για το β' εξάμηνο η **Αλέξια Νικηφοράκη**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκε:

1Α.1- Συμμετοχή στην Ετήσια Συνάντηση εθνικών χειριστών Διεθνούς Δικτύου ΠΕ «Οικολογικά Σχολεία», που έγινε διαδικτυακά στις 1-3 Δεκεμβρίου 2020. Η ΕΕΠΦ εκπροσωπήθηκε από τη Θεοδώρα Πολυζωίδου και τα μέλη της ΣΕ: Βέρα Βορούλλα, Βαρβάρα Πετρίδου, Μαρία Δημοπούλου.

Δυστυχώς η εκδήλωση που είχε προγραμματιστεί για τα 25 χρόνια λειτουργίας του δικτύου για το Μάρτιο του 2020, ακυρώθηκε λόγω της πανδημίας.

Το βίντεο για τα 25 χρόνια του Δικτύου είναι σε διαδικασία παραγωγής.

Β) «ΜΑΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ» - 86 σχολεία

Υπεύθυνη από πλευράς ΕΕΠΦ η **Σοφία Καινούργιου**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

1Β.1- Συμμετοχή στην Ετήσια Συνάντηση εθνικών χειριστών Διεθνούς Δικτύου «Μαθαίνω για τα Δάση», που έγινε διαδικτυακά στις 7-9 Οκτωβρίου 2020. Η ΕΕΠΦ εκπροσωπήθηκε από τη Θεοδώρα Πολυζωίδου.

1Β.2- Προκήρυξη Πανελλήνιου Διαγωνισμού δημιουργίας «Δασο-οικοκόδικα», Ιανουάριος 2020.

Ενώ αρχικά οι συμμετοχές των σχολείων έφτασαν τις 40, τελικά λόγω των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν λόγω αναστολής λειτουργίας των σχολείων, συμμετείχαν 24 σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Διακρίθηκαν 7 σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων για τις δημιουργίες τους.

Υποστηρικτής του Διαγωνισμού ήταν η **Εταιρεία Μυτιληναίος**.

1Β.3- Επιμορφωτικό σεμινάριο εκπαιδευτικών με βιωματικά εργαστήρια, Αθήνα, 22/02/2020, με θέμα «Ανθεκτικές πόλεις απέναντι στην κλιματική αλλαγή». Υποστηρικτής του σεμιναρίου ήταν η **Εταιρεία Μυτιληναίος**

1Β.4 - Δράση δενδροφύτευσης στην περιοχή Νταού Πεντέλης Αττικής, 28/02/2020.

Συμμετείχαν 380 μαθητές και μαθήτριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από 8 σχολικές μονάδες, μαζί με 20 εκπαιδευτικούς και φυτεύτηκαν 400 περίπου βελανιδιές και κουτσουπιές με την υποστήριξη του ΣΠΑΠ και της Υπηρεσίας Αναδασώσεων. Παράχθηκαν 500 κονκάρδες με το λογότυπο του Δικτύου και 500 παγούρια με το λογότυπο του Δικτύου και του υποστηρικτή, τα οποία μοιράστηκαν στους μαθητές και εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στη δράση δενδροφύτευσης. Υποστηρικτής της δράσης δενδροφύτευση ήταν η **Εταιρεία Μυτιληναίος**

1Β.5 - Παραγωγή νέου εκπαιδευτικού υλικού.

Δημιουργήθηκε και παράχθηκε σε 1.500 αντίτυπα η αφισέτα «**Δεκάλογος μιας σωστής δενδροφύτευσης**» και σε 1.000 αντίτυπα το 8-σέλιδο ενημερωτικό φυλλάδιο με οδηγίες και λεπτομέρειες για μια σωστή φύτευση. Υποστηρικτής της δημιουργίας του εκπαιδευτικού υλικού ήταν η **Εταιρεία Μυτιληναίος**.

1Β.6- Συλλογή σπόρων ελληνικών δέντρων από τα σχολεία του δικτύου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Αναδασώσεων για τον εμπλουτισμό του φυτώριου της Αμυγδαλέζας.

Γ) «ΝΕΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» - 22 σχολεία

Υπεύθυνες από πλευράς ΕΕΠΦ η **Αλέξια Νικηφοράκη** και η **Χριστίνα Παπαζήση**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου πραγματοποιήθηκαν:

1Γ.1- Συμμετοχή στον Διεθνή Διαγωνισμό για την ανάδειξη του καλύτερου άρθρου, φωτογραφίας και βίντεο με περιβαλλοντικό περιεχόμενο.

Η Ελλάδα συμμετείχε στον διεθνή διαγωνισμό του Δικτύου με 1 άρθρο, 1 φωτογραφία και 1 βίντεο. Δεν υπήρξε διάκριση.

Δ) «ΦΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ» - 31 σχολεία

Υπεύθυνη από πλευράς ΕΕΠΦ η **Μαρία Ρουσομουστακάκη**

Στο πλαίσιο του Δικτύου:

Δεν υπήρξε χορηγός για το δίκτυο για τη σχολική χρονιά 2020-2021.

Το Δίκτυο συνέχισε τη λειτουργία του με τη συμμετοχή σχολείων και την αποστολή στο τέλος της σχολικής χρονιάς των δράσεων τους, στο επίπεδο που ήταν δυνατό λόγω της πανδημίας. Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2020-2021, εστάλησαν στα σχολεία που συμμετέχουν προτάσεις και ιδέες για υλοποίηση δραστηριοτήτων από το σπίτι.

Τη σχολική χρονιά 2019-2020 και με την υποστήριξη της Alpha Bank που ήταν χορηγός του Δικτύου το 2019, δημιουργήθηκε εκπαιδευτική δανειστική βαλίτσα η οποία στάλθηκε στις αρχές του 2020 σε 16 σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ως βοήθημα για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους σε θέματα σχετικά με τη μείωση των απορριμμάτων, την επανάχρηση, την ανακύκλωση, αλλά και τις ανθρώπινες αξίες. Η βαλίτσα περιέχει εκπαιδευτικό υλικό με πληροφορίες που στοχεύουν: στη διέγερση ενδιαφέροντος σε σχέση με τα απόβλητα, στον περιορισμό της σπατάλης υλικών και ενέργειας, στην ευαισθητοποίηση των μαθητών, της οικογένειας και της τοπικής κοινωνίας σχετικά με το περιβάλλον και την προστασία του από το μεγάλο πρόβλημα των απορριμμάτων, στην αξιοποίηση των άχρηστων και χρησιμοποιημένων υλικών για την κατασκευή χρηστικών ή διακοσμητικών αντικειμένων, στην αναθεώρηση του τρόπου αντιμετώπισης υλικών που δεν μας είναι χρήσιμα ή απαραίτητα, στην ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας αλλά και σχολείων μεταξύ τους.

Ε) «ΟΙ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΓΩΝΙΕΣ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΟΥ» - 40 σχολεία

Υπεύθυνες από πλευράς ΕΕΠΦ η **Χριστίνα Παπαζήση**, η **Σοφία Καινούργιου** και η **Μαρία Ρουσομουστακάκη**.

Στο πλαίσιο του Δικτύου:

Δεν υπήρξε χορηγός για το δίκτυο για το 2020.

Το πρόγραμμα συνέχισε τη λειτουργία του με τη συμμετοχή σχολείων σε αυτό και την αποστολή στο τέλος της σχολικής χρονιάς των δράσεων τους, στο επίπεδο που ήταν δυνατό λόγω της πανδημίας.

Έγινε σχεδιασμός περιβαλλοντικού μονοπατιού με επίσκεψη στο πεδίο από Σ. Καινούργιου, Μ. Ρουσομουστακάκη και Π. Πήλιουρα.

ΣΤ) Άλλες Δράσεις

Η ΕΕΠΦ, το Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας Τσαλαπάτα, η ΔΠΕ και η ΔΔΕ Νομού Μαγνησίας συνδιοργάνωσαν επιμορφωτικό σεμινάριο με θέμα: «Οι 17 στόχοι Αειφορίας», στις 10/02/2020, στο Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας, στο Βόλο. Την ΕΕΠΦ εκπροσώπησαν οι **Σοφία Καινούργιου** και **Χριστίνα Παπαζήση**.

Η ΕΕΠΦ συμμετείχε, με εκπρόσωπο τη Θεοδώρα Πολυζωίδου, στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής, με θέμα «**Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση σε Α/βάθμια και Β/βάθμια. Οι νέοι και το Περιβάλλον**», τον Ιούλιο του 2020.

Η ΕΕΠΦ συμμετείχε στο 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο που διοργάνωσε διαδικτυακά η ΠΕΕΚΠΕ, στις 11-13 Σεπτεμβρίου 2020, με θέμα: «Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση με στόχο την Αειφορία στην εποχή της κλιματικής αλλαγής». Η ομάδα που εργάστηκε για το συνέδριο αποτελούνταν από τις Αλέξια Νικηφοράκη, Χριστίνα Παπαζήση, Σοφία Καινούργιου και τον Σταμάτη Σκαμπαρδώνη. Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν τα 3 Διεθνή Δίκτυα ΠΕ της ΕΕΠΦ και το εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε την περσινή χρονιά με τίτλο «Μαθαίνω για τα Δάση και η σύνδεσή του με τους 17ΣΒΑ» με την εκπροσώπηση από τις **Σοφία Καινούργιου** και **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.

Η ΕΕΠΦ συμμετείχε διαδικτυακά στο εκπαιδευτικό συνέδριο «**Open & Distance Education Conference**» που διοργάνωσε η Ελληνογερμανική Αγωγή στις 7 Νοεμβρίου με εκπρόσωπο την Θεοδώρα Πολυζωίδου.

Στις 10/12/2020 πραγματοποιήθηκε το πρώτο σεμινάριο ενός κύκλου διαδικτυακών βιωματικών σεμιναρίων που διοργανώνει η ΕΕΠΦ, με θέμα: «**Ενδυναμώνοντας την ψυχική ανθεκτικότητα των εκπαιδευτικών**», με εμψυχώτρια την κα **Μελίνα Χαρατσίδου**, Κλινική Ψυχολόγο και Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια, Επιστημονική Υπεύθυνη του Κέντρου Πρόληψης του Δήμου Γλυφάδας. Το παρακολούθησαν πάνω από 130 εκπαιδευτικοί πανελλαδικά, όχι μόνο από σχολεία των δικτύων της ΕΕΠΦ αλλά και σε ποσοστό 50% από άλλα σχολεία από όλη την Ελλάδα.

Τη σχολική χρονιά 2019-2020 δεν παρατηρήθηκε σημαντική ανανέωση των συμμετοχών στα Δίκτυα ΠΕ της ΕΕΠΦ, λόγω των δυσκολιών που προκάλεσε η πανδημία. Παρόλα αυτά, συνεχίστηκε η επικοινωνιακή στρατηγική των Δικτύων με την αποστολή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους Διευθυντές/ντριες των σχολείων και ενδιαφερόμενους/ες εκπαιδευτικούς που υλοποιούν ή ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν Πρόγραμμα ΠΕ της Εταιρίας. Στην πρόσκληση τονίζεται το συνολικό όφελος για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, τη σχολική μονάδα και την τοπική κοινωνία εν γένει από τη συμμετοχή στα Δίκτυα ΠΕ της ΕΕΠΦ.

Το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων της ΕΕΠΦ συμμετείχε και στη συγγραφή ευρωπαϊκών προτάσεων χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα κατατέθηκαν:

-Πλήρης πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο ERASMUS+ με τίτλο «**REsilient Cities through Innovative Training in Education**» και αντικείμενο την Εκπαίδευση για την Κλιματική Αλλαγή. Συντονιστής: ΕΕΠΦ. Εταίροι: CYMEPA (Κύπρος), DOVES-FEE Slovenia (Σλοβενία), TEREZA(Τσεχία) και το FEE. Ειδικοί Εταίροι (Expert Partners): ΕΚΠΑ. Συνολικός προϋπολογισμός 289.663 ευρώ. Διάρκεια 24 μήνες. Την πρόταση έγραψαν οι **Νίκος Πέτρου**, **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Θεοδώρα Πολυζωίδου**. Η πρόταση πέρασε στις επιλαχούσες με βαθμό κατάταξης 15^η.

-Πλήρης πρόταση στο ΙΚΥ για διαπίστευση της ΕΕΠΦ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων και τετραετή χρηματοδότηση δράσεων. Την πρόταση έγραψε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου** με την επιμέλεια του **Νίκου Πέτρου** και **Χρήστου Γεωργιάδη**. Η πρόταση απορρίφθηκε γιατί το καταστατικό της ΕΕΠΦ δεν προβλέπει σαφώς την «εκπαίδευση ενηλίκων». Κατατέθηκε αίτημα επαναξιολόγησης στο φορέα

καθώς το θέμα αυτό καλύπτεται από τις δράσεις της Εταιρίας, και προβλέπεται στην τροποποίηση του καταστατικού.

Τέλος, το 2020 υπήρξε στενή συνεργασία του τμήματος εκπαιδευτικών προγραμμάτων με αυτό των ευρωπαϊκών προγραμμάτων της ΕΕΠΦ για ευρωπαϊκά έργα που συντονίζονται και αφορούν την εκπαίδευση όπως το Eureka και το YUNUS. Τη διατμηματική συνεργασία ανέλαβε η **Θεοδώρα Πολυζωίδου**.

8. ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΓΑΛΑΖΙΑ ΣΗΜΑΙΑ»

Το Πρόγραμμα διαχειρίστηκαν η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά**, ο **Θοδωρής Κακαρνιάς**, και η **Χριστίνα Στράτη**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Νίκος Πέτρον**.

Η κολυμβητική περίοδος του 2020 ξεκίνησε με τη Γαλάζια Σημαία να κυματίζει σε **497 ακτές, 14 μαρίνες και 6 τουριστικά σκάφη**, κατατάσσοντας τη χώρα μας στη δεύτερη θέση διεθνώς ανάμεσα σε 47 χώρες. Η Διεθνής Επιτροπή βράβευσε 3.895 ακτές, 691 μαρίνες και 82 σκάφη αειφόρου τουρισμού σε όλο τον κόσμο. Στο σύνολο των 47 χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, η Ελλάδα κατείχε το 13% των συνολικών βραβευμένων ακτών.

Λόγω των έκτακτων συνθηκών που προέκυψαν από την πανδημία, δεν πραγματοποιήθηκε εκδήλωση αναγγελίας των βραβείσεων αλλά βγήκε ένα Δελτίο Τύπου με χαιρετισμούς από εκπροσώπους της πολιτείας και κλαδικών φορέων του τουρισμού.

Το 2020 ήταν ιδιαίτερη χρονιά, με ξενοδοχεία να ανοίγουν για πολύ μικρότερη χρονική περίοδο και άλλα δυστυχώς να μην ανοίγουν καθόλου. Παρά τις δυσκολίες, η χρονιά κύλησε ομαλά, με αρκετές όμως καθυστερήσεις.

Την δεύτερη εβδομάδα του Ιουλίου διοργανώθηκε, για τέταρτη συνεχή χρονιά, η εκστρατεία Blue Flag Mediterranean Week σε όλες τις χώρες της Μεσογείου που υλοποιούν το πρόγραμμα. Το 2020, επιλέχθηκε να μη γίνουν εκδηλώσεις καθαρισμών αλλά την εβδομάδα εκείνη βγήκε μια σειρά αφισών με διαφορετικά μηνύματα κάθε μέρα, η οποία προβλήθηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Όπως κάθε χρόνο, έγιναν αξιολογήσεις, ως επί το πλείστον απροειδοποίητα, σε σχεδόν όλα τα βραβευμένα σημεία, με δυσκολίες σε κάποιες περιοχές λόγω των περιορισμών μετακινήσεων. Τα περισσότερα προβλήματα εντοπίστηκαν σε ακτές που διαχειρίζονται Δήμοι. Με στενή επαφή και αρκετή πίεση στους διαχειριστές τα σοβαρότερα προβλήματα λύθηκαν έγκαιρα. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους εθελοντές μας που, για μια ακόμα φορά, μας στήριξαν στο δύσκολο έργο των αξιολογήσεων.

Τον Νοέμβριο, η Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά εκπροσώπησε την Εταιρία στην Ετήσια Συνάντηση των εθνικών χειριστών η οποία, έγινε διαδικτυακά, σε δύο μέρη, στις 12 και στις 18 Νοεμβρίου. Σίγουρα μια τέτοια συνάντηση δεν έχει τα οφέλη μιας δια ζώσης συνάντησης, έδωσε όμως την ευκαιρία συμμετοχής σε περισσότερους εκπροσώπους, συγκεντρώνοντας περισσότερους από 90 συμμετέχοντες από 50 χώρες. Η συνάντηση ήταν ιδιαίτερος εποικοδομητική αν και διαφορετική.

Στις αρχές Νοεμβρίου, ξεκίνησε η υποβολή αιτήσεων για βράβευση το 2021 και είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθεί ότι οι βραβεύσεις αναμένεται να παρουσιάσουν αύξηση, καθώς το 2020 συμμετείχαν στο Πρόγραμμα αρκετές νέες Δημοτικές ακτές!

9. ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «GREEN KEY»

Το πρόγραμμα διαχειρίστηκε η **Ματούλα Συρίγου** με υποστήριξη από τον **Θεοδόση Λειβαθινό** και εθελοντικά από τους **Νικόλαο Λειβαθινό** και **Νατάσσα Αντωνοπούλου**. Από πλευράς ΔΣ τον συντονισμό είχε ο **Σπύρος Μησιακούλης**.

Το **2020** βραβεύθηκαν **417 τουριστικές επιχειρήσεις** σε δύο συνεδριάσεις της Εθνικής Επιτροπής Κρίσεων. Από αυτές, οι 28 είναι νέες, ενώ δεν ανανέωσαν τη συμμετοχή τους 14 επιχειρήσεις που συμμετείχαν το 2019. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν διεθνώς 3.200 τουριστικές επιχειρήσεις. Στο σύνολο των 65 χωρών που συμμετέχουν, η Ελλάδα κατείχε το 14% των συνολικών βραβεύσεων, έναντι του 12,6% που κατείχε το 2019.

Βασικός παράγοντας στην επιτυχία του προγράμματος παραμένει η συχνή επαφή με τους επαγγελματίες του κλάδου και τους κλαδικούς φορείς του τουρισμού, όπως το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων (ΠΟΔΙΞ), η Ομοσπονδία Τουριστικών Πρακτόρων Ελλάδας, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Διευθυντών Ξενοδοχείων Ελλάδος και οι κατά τόπους Ενώσεις Ξενοδόχων.

Η συχνή επαφή με όλους τους προαναφερθέντες φορείς του τουρισμού μας βοήθησε να προσαρμοστούμε γρήγορα και με ευέλικτες κινήσεις στις νέες ανάγκες τόσο των μέχρι στιγμής μελών μας όσο και την ενθάρρυνση νέων.

Προ κορωνοϊού η ομάδα του Green Key συμμετείχε με φυσική παρουσία στα ακόλουθα:

- **στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος – ΞΕΕ και της HORECA (Hotel, Restaurant, Cafe), της μεγαλύτερης τουριστικής έκθεσης για την Ελλάδα, στο εκθεσιακό κέντρο του αεροδρομίου Metropolitan Expo**
- **3ο Forum** που πραγματοποιήθηκε από τη **Swot** σε συνεργασία με το ΞΕΕ προσκαλώντας τα αναγνωρισμένα ως «Boutique» καταλύματα της Ελλάδας, που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Divani Caravel.
- **Ημερίδα** που διοργανώθηκε από τον Σύλλογο Διευθυντών Ξενοδοχείων Ρόδου με τίτλο **Ιδού η Ρόδος, ιδού και το περιβάλλον** και είχε θέμα τον τουρισμό και το περιβάλλον. Την εκδήλωση φιλοξένησε η Ανωτάτη Τουριστική Σχολή Ρόδου.

Μετά τη έναρξη της πανδημίας ξεκινήσαμε την υποστήριξη των μελών μας δημιουργώντας ένα σύνολο οδηγιών με θέμα **«COVID-19/ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ»** το οποίο στάλθηκε ηλεκτρονικά σε όλα τα μέλη μας. Μη έχοντας δυνατότητα φυσικής παρουσίας σε εκθέσεις και σεμινάρια προσαρμοστήκαμε στις νέες απαιτήσεις προσκαλώντας και συμμετέχοντας διαδικτυακά.

Σε συνεργασία με:

- **τους TUV NORD-TUV HELLAS και ΠΟΔΙΞ-** συνδιοργανώσαμε διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «επιπλέον μέτρα πρόληψης στη λειτουργία των ξενοδοχειακών μοναδών στη νέα εποχή».
- **την AG ADVENT**, πραγματοποιήσαμε μια σειρά διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «υγειονομικά πρωτόκολλα» που παρακολούθησαν ο Σύλλογος Διευθυντών Ξενοδοχείων Αθηνών, ο Σύλλογος Διευθυντών Ξενοδοχείων Κέρκυρας, η Ένωση Ξενοδόχων Κέρκυρας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Ξενοδόχων Πιερίας.
- **το Travel Media Application**, προσφέραμε 2 τηλεκπαιδεύσεις στα μέλη μας με θέμα «ικανοποίηση πελατών και διαχείριση παραπόνων» και «digital marketing».

Παράλληλες δράσεις και συμμετοχή μας.

- Λάβαμε μέρος στη διαδικτυακή τουριστική έκθεση **100% Hotel Show** συμμετέχοντας με παρουσίαση-σεμινάριο με θέμα: «Ξενοδοχειακά Σήματα Πιστοποίησης: Πώς ενισχύουν το awareness και τις πωλήσεις ενός Ξενοδοχείου».
- Την περίοδο Μάρτιος - Ιούνιος συμμετείχαμε στις **εβδομαδιαίες τηλεδιασκέψεις της ΠΟΔΙΞ**. Τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο συνεχίστηκαν οι εξ αποστάσεως συναντήσεις παρακολουθώντας τις διεθνής και εγχώριες εξελίξεις σε θέματα τουρισμού.
- Για 5^η συνεχή χρονιά συμμετείχαμε ως **Κριτές σε Τουριστικά Βραβεία**. Τόσο παγκοσμίως όσο και στην Ελλάδα, έχουν εδραιωθεί τα τελευταία χρόνια ισχυροί θεσμοί μέσα από τους οποίους βραβεύονται και αναδεικνύονται οι καινοτόμες δραστηριότητες, οι πρωτοβουλίες και οι πρακτικές που με πολύ δουλειά και όραμα κατάφεραν να υλοποιήσουν οι τουριστικές επιχειρήσεις. Τα στελέχη του προγράμματος Green Key, Ματούλα Συρίγου και Θεοδόσης Λειβαθνή μαζί με τους εθελοντές Νατάσσα Αντωνοπούλου και Νίκο Λειβαθνή με την σταθερή καθοδήγηση του υπευθύνου του προγράμματος Σπύρου Μησιακούλη, έχοντας αποδεχτεί την τιμητική πρόσκληση από την ethosEVENTS, μέλος του ομίλου ethosGROUP και από το Hotel & Restaurant του ομίλου Boussias, συμμετέχουν ως κριτές στην εκάστοτε κριτική επιτροπή βραβείων για τον ελληνικό τουρισμό. Τα **Tourism Awards** είναι η πρώτη και μεγαλύτερη διοργάνωση βραβείων για τον ελληνικό τουρισμό. Από το 2014 μέχρι σήμερα, πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση από το Hotel & Restaurant της Boussias, υπό την αιγίδα του ΕΟΤ, του ΣΕΤΕ και του ΞΕΕ. Η ethosEVENTS, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού και σε συνεργασία με την Tourism Media & Events, το οικονομικό και επιχειρηματικό portal banks.com.gr και το περιοδικό ΧΡΗΜΑ διοργανώνουν τα “**Greek Hospitality Awards**”, τα βραβεία θεσμός για τον κλάδο της Φιλοξενίας, τα οποία πραγματοποιούνται τα τελευταία 6 χρόνια. Από το 2015 ξεκίνησε μια σταθερή συνεργασία που στηρίχτηκε στην βαθιά γνώση και εμπειρία του αντικειμένου. Όλες οι συνεδριάσεις των επιτροπών και η απονομή των βραβείων πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά.
- Η ομάδα του Green Key συμμετείχε σε διαδικτυακά εβδομαδιαία σεμινάρια που διοργανώθηκαν από το Παγκόσμιο Συμβούλιο Αειφόρου Τουρισμού (Global Sustainable Tourism Council - GSTC) σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού 1 Απριλίου - 3 Ιουνίου, με θέματα που σχετίζονται με τον αειφόρο τουρισμό και καλές πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι σχεδόν το 50% των μελών μας την τουριστική περίοδο του 2020 είτε πήρε την απόφαση να μη λειτουργήσει καθόλου είτε υπολειτούργησε, δεν πραγματοποιήσαμε επιτόπιους ελέγχους και αξιολογήσεις. Παρόλα αυτά, φροντίσαμε να πραγματοποιηθούν συμβουλευτικές διαδικτυακές συναντήσεις προς υποστήριξη των μελών μας.

10. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΓΑ

10.1- Έργο LIFE «NATURA THEMIS»

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του έργου LIFE NATURA THEMIS που αφορά το περιβαλλοντικό έγκλημα σε περιοχές του δικτύου Natura 2000 στην Κρήτη. Διευθυντής του έργου είναι ο **Χρήστος Γεωργιάδης**, υπό την εποπτεία της Ομάδας Διοίκησης, αποτελούμενης από τους **Νίκο Πέτρου** και

Σπύρο Μησιακούλη. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετέχουν οι **Μίλτος Γκλέτσος, Λένα Χατζηβασιλείου και Ελένη Ντέκα.**

Λειτουργεί κανονικά η εφαρμογή για έξυπνα κινητά τηλέφωνα, με την οποία οι πολίτες και οι επισκέπτες της Κρήτης έχουν τη δυνατότητα να αναφέρουν οποιαδήποτε παράβαση παρατηρούν στις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000. Η δράση αυτή είναι αρμοδιότητα της Εταιρίας μας. Ήδη έχουν ληφθεί πάνω από 70 καταγγελίες και έχουν προωθηθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες. Τον Ιανουάριο ξεκίνησε η μελέτη για τον κοινωνικο-οικονομικό αντίκτυπο των δράσεων του έργου στην τοπική οικονομία και τον πληθυσμό της Κρήτης. Συνεχίστηκαν οι δράσεις ενημέρωσης κατά την διάρκεια του έτους. Το Σεπτέμβριο έγινε ο ετήσιος έλεγχος του έργου από εξωτερικούς ελεγκτές για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τον ίδιο μήνα λάβαμε 15.000 ευρώ από το Πράσινο Ταμείο μετά από αίτημα που υπέβαλε η ομάδα του έργου και εγκρίθηκε παράταση για εννέα (9) μήνες λόγω καθυστέρησης των δράσεων εξαιτίας της πανδημίας. Το έργο θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2021. Στα μέσα Νοεμβρίου ολοκληρώθηκε η παραγωγή ενός επιπλέον τεχνικού οδηγού με τίτλο «Τεχνικός οδηγός αντιμετώπισης των συχνότερα διωκόμενων παραβάσεων κατά του περιβάλλοντος στην Κρήτη» ο οποίος απευθύνεται σε προανακριτικούς υπαλλήλους στην Κρήτη.

10.2 - Έργο «LIFE PRIMED»

Συνεχίστηκε η υλοποίηση του έργου PRIMED, με αντικείμενο την προστασία οικοτόπων προτεραιότητας, κυρίως εποχικών λιμνίων, στο Δέλτα Νέστου και στο Palo Laziale της Ιταλίας. Διευθυντές του έργου είναι οι **Vito Emanuele Cambria** (Ιταλία) και **Χρήστος Γεωργιάδης**, υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετέχουν οι **Λένα Χατζηβασιλείου και Ελένη Ντέκα.**

Το 2020, λόγω της πανδημίας, δεν συνεχίστηκε η μελέτη των γνωστών θέσεων παρουσίας του οικοτόπου προτεραιότητας 3170* στην ανατολική πλευρά του Νέστου και η έρευνα για νέες θέσεις, και δεν έγιναν οι επισκέψεις των ειδικών από την Ιταλία για τη σχεδίαση του υδραυλικού έργου, με αποτέλεσμα καθυστέρηση των σχετικών δράσεων. Οι δύο μετεωρολογικοί σταθμοί στην ανατολική όχθη του Νέστου συνεχίζουν να στέλνουν δεδομένα, τα οποία επεξεργάζονται ειδικοί του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και της ARSIAL. Στις 14 και 15 Φεβρουαρίου έγινε ο ετήσιος έλεγχος του έργου από εξωτερικούς ελεγκτές για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η συνάντηση οργανώθηκε στον Βοτανικό Κήπο της Ρώμης παρουσία εκπροσώπων όλων των εταιρών και περιλάμβανε παρουσιάσεις σχετικές με την πρόοδο του έργου καθώς και έλεγχο στο πεδίο, στο Palo Laziale, δεύτερη θέση υλοποίησης του έργου. Οι ενημερωτικές πινακίδες έχουν τοποθετηθεί στο Palo Laziale (αγγλικά και ιταλικά) και στον Νέστο (ελληνικά και αγγλικά). Τον Σεπτέμβριο λάβαμε 15.000 ευρώ από το Πράσινο Ταμείο μετά από αίτημα που υπέβαλε η ομάδα του έργου. Στο Palo Laziale στην Ιταλία, η φάση II της Δράσης C.2 για την ανάκτηση των οικοτόπων ξεκίνησε στις 5 Οκτωβρίου και ολοκληρώθηκε στις 14 Οκτωβρίου. Η ιστοσελίδα του έργου ενημερώνεται συχνά και έχει μεγάλη επισκεψιμότητα. Παράλληλα, το έργο έχει και σημαντική παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

10.3 - Έργο «YUNUS»

Το έργο, διάρκειας 24 μηνών, χειρίζεται η **Χαρά Αγάογλου** υπό την επίβλεψη του **Χρήστου Γεωργιάδη** και του **Νίκου Πέτρου**. Το έργο περιλαμβάνει την παραγωγή υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τρία εμβληματικά είδη πανίδας τα οποία απαντώνται και στις δύο χώρες: τη Μεσογειακή Φώκια, τη Θαλάσσια Χελώνα και τον Λευκοπελαργό. Τον Ιανουάριο έγινε επίσκεψη εργασίας σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Ελλάδας, όπου οι Τούρκοι εταίροι γνώρισαν τον θεσμό των ΚΠΕ. Δημιουργήθηκαν επίσης τρεις ταινίες μικρού μήκους για τα τρία είδη και μια εκπαιδευτική ιστοσελίδα, όπου είναι αναρτημένο το υλικό. Το έργο θα ολοκληρωθεί στο τέλος Μαρτίου του 2021 με την τελική διαδικτυακή εκδήλωση παρουσίασης των αποτελεσμάτων του

έργου. Στις δράσεις συνέβαλαν σημαντικά οι **Σταμάτης Σκαμπαρδώνης, Σοφία Καινούριου και Θεοδώρα Πολυζωίδου**.

10.4- Έργο «A to A»

Το έργο, διάρκειας 22 μηνών, συντονίζει ο Σύλλογος για την Προστασία της Βιοποικιλότητας και των Αυτοφυών Ορχιδεών της Αττάλειας CAOB (Τουρκία) με εταίρο την ΕΕΠΦ. Το έργο χειρίζονται οι **Χρήστος Γεωργιάδης και Χαρά Αγάογλου**, υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου**. Στην ομάδα του έργου επίσης συμμετέχουν οι **Μίλτος Γκλέτσος**, και **Ελένη Ντέκα**. Τον Ιανουάριο έγινε στην Τουρκία εκπαιδευτικό σεμινάριο για την προστασία της χλωρίδας σε αρχαιολογικούς χώρους, με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και των αρχών. Την ΕΕΠΦ εκπροσώπησαν οι Χρήστος Γεωργιάδης και Μίλτος Γκλέτσος. Επίσης, η ΕΕΠΦ δημιούργησε ένα βιβλίο για τα φυτά που φύονται στους αρχαιολογικούς χώρους της Αττικής και στα περίχωρά τους, και μια εφαρμογή για κινητά η οποία αφορά τη χλωρίδα των αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας και της Τουρκίας που περιλαμβάνονται στο έργο. Το έργο θα ολοκληρωθεί στο τέλος του Μαρτίου του 2021.

10.5- Έργο HORIZON2020 «WaysTUP»

Την υλοποίηση του έργου, που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2019, έχει αναλάβει ο **Άγγελος Σωτηρόπουλος** υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Το 2020 εκκίνησε η πιλοτική εφαρμογή συστήματος διαχείρισης βιοαποβλήτων σε περιοχές της Αττικής για την παραγωγή βιοδιαλυτών. Η ΕΕΠΦ έχει ολοκληρώσει τη συμμετοχή της στην καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης σε εθνικό επίπεδο αναφορικά με τη βιοοικονομία και έχει αναλάβει την αλλαγή συμπεριφοράς των συμμετεχόντων στην πιλοτική δράση μέσω δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης αναφορικά με τη χρήση βιοπροϊόντων.

10.6-Έργο «POSBEMED2»

Το έργο διάρκειας 32 μηνών αποτελεί συνέχεια του έργου POSBEMED και υλοποιείται σε Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, και Κύπρο. Συντονιστής είναι η Περιφέρεια της Σαρδηνίας και σκοπός του η πιλοτική εφαρμογή ενός μοντέλου αειφορικής διαχείρισης οικοσυστημάτων Ποσειδωνίας σε προστατευόμενες περιοχές της Μεσογείου. Η ΕΕΠΦ είναι υπεύθυνη για την επικοινωνιακή πολιτική των επιμέρους δράσεων. Το έργο χειρίζονται η **Χαρά Αγάογλου**, η **Δαρεία-Νεφέλη Βουρδουμπά** και ο **Χρήστος Γεωργιάδης** υπό την εποπτεία του **Νίκου Πέτρου**. Τον Ιανουάριο πραγματοποιήθηκε η εναρκτήρια συνάντηση στο Κάλιαρι της Σαρδηνίας. Η ΕΕΠΦ έχει ξεκινήσει, σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΘΕ, την παρακολούθηση της Ποσειδωνίας στο Εθνικό Πάρκο Σχινιά-Μαραθώνα, μία από τις περιοχές πιλοτικών παρεμβάσεων. Βάσει των αποτελεσμάτων τους θα διαμορφωθούν σχέδια δράσης για την αειφορική διαχείριση των θημώνων της Ποσειδωνίας.

10.7-Έργο «EUREKA»

Τον Σεπτέμβριο ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου με τίτλο “Ecological Understanding of Risks of the Environment through a deeper Knowledge and Awareness - EUREKA”, διάρκειας 24 μηνών που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ και υλοποιείται σε Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία και Τουρκία. Συμμετέχουν περιβαλλοντικές οργανώσεις και σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με συντονιστή τη γαλλική οργάνωση Alpes de Lumière. Μέσα από την προώθηση πρωτοποριακών και καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων, σκοπός του έργου είναι η αποδυνάμωση του φαινομένου της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, η προώθηση ενός πιο αποτελεσματικού μοντέλου σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, η μείωση της ανεργίας και η ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα, καθώς και την κλιματική αλλαγή. Το έργο χειρίζονται η

Θεοδώρα Πολυζοΐδου και η Χαρά Αγάογλου, υπό την επίβλεψη του Χρήστου Γεωργιάδη και του Νίκου Πέτρου.

10.8-Έργο «LIFE for Lesser Kestrel»

Τον Σεπτέμβριο ξεκίνησε το νέο έργο LIFE για το κερκινέζι με τίτλο “Life for Lesser Kestrel”, που υλοποιείται σε Βουλγαρία και Ελλάδα και έχει διάρκεια 5 έτη. Συντονιστής είναι η οργάνωση Green Balkans και εταίροι η ΕΕΠΦ και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Το έργο χειρίζεται η **Χαρά Αγάογλου** υπό την επίβλεψη του **Νίκου Πέτρου**.

Στόχος είναι η προστασία και διατήρηση του κερκινεζιού, ενός απειλούμενου είδους μικρού γερακιού που φωλιάζει σε αγροτικές περιοχές. Οι περιοχές υλοποίησης στην Ελλάδα είναι δύο περιοχές Natura 2000 στην Ορεστιάδα Έβρου και το Ανθόφυτο Κιλκίς. Οι δράσεις του έργου περιλαμβάνουν παρακολούθηση του πληθυσμού, περιβαλλοντική εκπαίδευση σε σχολεία, ενημέρωση των γεωργών για καλές γεωργικές πρακτικές και τοποθέτηση τεχνητών φωλιών. Τον Νοέμβριο έγινε διαδικτυακά η εναρκτήρια συνάντηση του έργου.

11. ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ

11.1-Έργο Πράσινου Ταμείου για πρόληψη δασικών πυρκαγιών στα Κύθηρα. Η ΕΕΠΦ, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων (ΙΜΔΟ) του ΕΛΓΟ-Δήμητρα, υλοποιεί το έργο «πρόληψη δασικών πυρκαγιών στα Κύθηρα πιλοτικά σε 3 οικισμούς, με την κινητοποίηση και συνεργασία του τοπικού πληθυσμού», με χρηματοδότηση ύψους 50.000 ευρώ από το Πράσινο Ταμείο, μέτρο «Καινοτόμες Δράσεις με τους Πολίτες». Το έργο είχε αρχική διάρκεια 18 μηνών, αλλά πήρε παράταση 8 μηνών λόγω της πανδημίας. Στην υλοποίηση του έργου συμμετέχουν οι **Αλέξια Νικηφοράκη, Μίλτος Γκλέτσος** και ο εξωτερικός συνεργάτης **Μιλτιάδης Αθανασίου**, μαζί με ειδικούς από το ΙΜΔΟ.

11.2-Μελέτη βιοποικιλότητας στη Λεπενού Αιτωλοακαρνανίας. Με χρηματοδότηση από την εταιρεία TITAN, η ΕΕΠΦ, σε συνεργασία με το τμήμα Βιολογίας του ΕΚΠΑ, υλοποιεί μελέτη οικοτόπων, χλωρίδας και πανίδας στην περιοχή εξορμητικής δραστηριότητας Αλωνάκι Λεπενούς. Η μελέτη πήρε παράταση 12 μηνών λόγω της πανδημίας. Στην υλοποίηση του έργου συμμετέχουν οι **Νίκος Πέτρου** και **Μίλτος Γκλέτσος**, μαζί με ειδικούς από το ΕΚΠΑ και εξωτερικό συνεργάτη ορνιθολόγο.

11.3-Ψηφιοποίηση του αρχείου της ΕΕΠΦ. Εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδας χρηματοδότηση για την ψηφιοποίηση παλαιών τευχών των περιοδικών «Φύση» και «Φυλλαράκι», και αρχειακού υλικού της Εταιρίας μας. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 3.936 ευρώ. Στην υλοποίηση συμμετέχουν οι **Χρήστος Κατσαρός, Αλέξια Νικηφοράκη, Μίλτος Γκλέτσος**.

12. ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το 2020 υποβλήθηκαν πολλές νέες προτάσεις έργων. Η χρονιά ήταν δύσκολη, κυρίως λόγω τεράστιου ανταγωνισμού λόγω των συνθηκών της πανδημίας, και πολλές από τις προτάσεις δεν εγκρίθηκαν

12.1- Τελική πρόταση στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κοινωνικός Διάλογος μεταξύ Τουρκίας και χωρών της ΕΕ», με τίτλο «Conservation Implementation on Forest Endangered Resources of Antalya - CONIFERA» με αντικείμενο την ενδυνάμωση ΜΚΟ μέσω δράσεων για τη διατήρηση ειδών χλωρίδας σε πευκοδάση. Συντονιστής είναι η οργάνωση CAOB στην Αττάλεια και, εκτός από την ΕΕΠΦ, συμμετέχουν ως Associated partners οι τοπικές διευθύνσεις των Υπουργείων Παιδείας και Γεωργίας και Δασών, καθώς και το Πανεπιστήμιο Akdeniz. Συνολικός προϋπολογισμός: 95.000€ με

idia συμμετοχή 10%. Διάρκεια: 15 μήνες. Από πλευράς ΕΕΠΦ στην πρόταση συνεργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση εγκρίθηκε και το έργο θα ξεκινήσει τον Απρίλιο του 2021.

12.2- Τελική πρόταση στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κοινωνικός Διάλογος μεταξύ Τουρκίας και χωρών της ΕΕ», με τίτλο «Flowers of Lycia». Η πρόταση αφορά την ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας σχετικά με την βιοποικιλότητα της περιοχής της Αττάλειας. Συντονιστής: CAOB (Τουρκία). Εταίροι: ΕΕΠΦ, Ιταλική Βοτανική Εταιρία (Ιταλία). Συνολικός προϋπολογισμός: 165.000 ευρώ. Διάρκεια: 15 μήνες. Την πρόταση έγραψαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης, Νίκος Πέτρου** και **G. Deniz**. Εκκρεμεί η έγκριση της πρότασης.

12.3- Τελική πρόταση στο πλαίσιο της πρόσκλησης Grant Scheme for Common Cultural Heritage: Preservation and dialogue between Turkey and the EU, με τίτλο «Protecting Culinary Heritage Using Collective Memory of Local Communities –BIOHERITAGE» με αντικείμενο την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από την καταγραφή τοπικών χρήσεων εδάδωμων και φαρμακευτικών φυτών. Συντονιστής: ΕΕΠΦ. Εταίροι: ΜΚΟ Ιπποκράτης 2000 (Ελλάδα), ΜΚΟ Altinoluk Association For Recovery, Conservation And Sustention Of Antandros Ancient City και Δήμος Balikesir (Τουρκία), και Πανεπιστήμιο Ege-Σμύρνης (Associate). Από πλευράς ΕΕΠΦ στην πρόταση συνεργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.4- Τελική πρόταση στο Πρόγραμμα «Κοινωνικός Διάλογος μεταξύ Τουρκίας και χωρών της ΕΕ», με τίτλο «From Athens to Antalya – I.A.SOS». Η πρόταση αφορούσε στην ενημέρωση αγροτών και γεωπόνων σχετικά με τις απειλές στην βιοποικιλότητα από τα ξενικά είδη. Συντονιστής: ΕΕΠΦ Εταίροι: Σύλλογος Δημοσιογράφων της Μερσίν (Τουρκία) και Instituto Eco-Ambientale (Ιταλία). Την πρόταση έγραψαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.5- Τελική πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο European Youth Together ERASMUS+ με τίτλο «climate Action Leaders Network - CLEAN» και στόχο την ενημέρωση των νέων και η διαμόρφωση «ηγετών» που θα ενισχύσουν τον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Συντονιστής η ΕΕΠΦ και εταίροι οι ΜΚΟ: FEE, European Development Institute (Βέλγιο), Global Environment Organization (Τουρκία), Associazione Istituto Ecoambientale (Ιταλία), IMRO-DDKK Nonprofit Kft (Ουγγαρία), και Ecological Future Education (Λεττονία). Από πλευράς ΕΕΠΦ στην πρόταση συνεργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.6- Τελική πρόταση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ με τίτλο «Environmental education is fun (EEF)» και αντικείμενο τον εμπλουτισμό των διδακτικών εργαλείων σχετικά με την κυκλική οικονομία, την κλιματική αλλαγή, αειφορικούς στόχους και τροφή. Συντονιστής: Drustvo DUVES – FEE Slovenia. Εταίροι: ΕΕΠΦ, Associasao Bandeira Azul da Europa – FEE Portugal, Vides izglitibas fonds – FEE Latvia. Στη συγγραφή της πρότασης συμμετείχαν οι **Νίκος Πέτρου** και **Θεοδώρα Πολυζώιδου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.7- Τελική πρόταση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, με τίτλο «Teach and Report Invasive Alien Species – TRIAS» και αντικείμενο την εκπαίδευση για τα ξενικά/εισβλητικά είδη πανίδας και χλωρίδας σε Ελλάδα Ιταλία και Κύπρο. Συντονιστής: Sapienza University of Rome. Εταίροι: ΕΕΠΦ, Enalia Physis Environmental Research Centre, Γυμνάσιο Γέριου (Κύπρος), 4^ο Γενικό Λύκειο Λαμίας, Liceo Scientifico Statale Augusto Righi. Στη συγγραφή της πρότασης συμμετείχε ο **Νίκος Πέτρου** και η **Χαρά Αγάογλου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.8- Τελική πρόταση στο πλαίσιο του προγράμματος «Κοινωνικός Διάλογος μεταξύ Τουρκίας και χωρών της ΕΕ» με τίτλο «Rights, Equality and Citizenship – REC» και αντικείμενο την ενδυνάμωση των νέων μέσα από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στο πλαίσιο της «γαλάζιας» ανάπτυξης (Blue Growth). Συντονιστής: Center for Social Innovation (Κύπρος). Εταίροι: ΕΕΠΦ, ALPHA (Ισπανία), The People for Change Foundation (Μάλτα), Enalia Physis-Environmental Research Center (Κύπρος), INOVA (Πορτογαλία), Xenios Polis. Culture, Science & Action (Ελλάδα). Στη συγγραφή της πρότασης συμμετείχαν ο **Νίκος Πέτρου** και η **Χαρά Αγάογλου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.9- Concept note στον άξονα LIFE Nature and Biodiversity με τίτλο «See bed management for coastal resilience – LIFE SEBECO». Αντικείμενο του έργου είναι η προστασία του οικοτόπου προτεραιότητας «Λιβάδια με Ποσειδωνία 1120*». Συντονιστής το Sapienza University of Rome και εταίροι οι εταιρείες **UNIROMA1, I Borghi Marinari di Roma (RIBOMAR)** και **SARA ENVIMOB Srl** (Ιταλία) και η ΕΕΠΦ και το ΑΠΘ (Ελλάδα). Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.10- Concept note στον άξονα LIFE Nature and Biodiversity με τίτλο «Integrated management of priority forest habitats in the Bulgarian-Greece cross-border region of Strymon river basin –LIFE STRYMON». Αντικείμενο του έργου είναι η προστασία οικοτόπων προτεραιότητας κατά μήκος της λεκάνης απορροής του Στρυμόνα σε Βουλγαρία και Ελλάδα. Συντονιστής η Βουλγαρική δημόσια εταιρεία SWSFE (Southwestern State Forest Enterprise) και εταίροι η ΕΕΠΦ και το Sapienza University of Rome (Ιταλία). Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκε ο **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.11 Τελική πρόταση στο πρόγραμμα LIFE Biodiversity με τίτλο «LIFE PHOENIX» για την προστασία ενδημικών ειδών φοίνικα (*Phoenix canariensis* και *P. theophrasti*) στα Κανάρια νησιά και την Κρήτη αντίστοιχα. Εκτός από την ΕΕΠΦ, εταίροι είναι οι Cabildo de Gran Canaria (Συντονιστής), το Πανεπιστήμιο Las Palmas de Gran Canaria, η αναπτυξιακή εταιρεία GESPLAN, το Canary Institute of Agricultural Sciences, το ΜΦΙΚ και ο Φορέας Διαχείρισης Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης. Στη συγγραφή της πρότασης συμμετείχαν οι **Χρήστος Γεωργιάδης** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.12- Concept note στον άξονα LIFE Environmental Governance and Information με τίτλο «Promoting knowledge of the value of biodiversity in NATURA 2000 areas of Crete through awareness and education actions – LIFE NATURA BioDivAware». Αντικείμενο του έργου είναι η έλλειψη γνώσης και ενημέρωσης για τα σπάνια είδη και οικοτόπους της Κρήτης. Συντονιστής το Πανεπιστήμιο Κρήτης και εταίροι η ΕΕΠΦ, η Αποκεντρωμένη Περιφέρεια Κρήτης, το ΕΛΚΕΘΕ και η Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κρήτης. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκαν οι **Νίκος Πέτρου** και **Χρήστος Γεωργιάδης**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.13- Τελική πρόταση στο πλαίσιο της πρόσκλησης Civil Society Organisations as actors of governance and development between Armenia and the EU, με τίτλο «Empowering Civil Society to Transform Environmental Governance in Armenia» την ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών στην Αρμενία και ιδιαίτερα των νέων, με έμφαση στην περιβαλλοντική διαχείριση. Συντονιστής το American University of Armenia και εταίροι το Impact Hub Armenia, η ΕΕΠΦ και η εταιρεία Centre for Systems Solutions (Πολωνία). Από πλευράς ΕΕΠΦ στην πρόταση συνεργάστηκαν οι **Νίκος Πέτρου** και **Χαρά Αγάογλου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.14- Τελική πρόταση στον άξονα LIFE Preparatory Projects με τίτλο «Remote sensing oriented

nature based solutions towards a NEW LIFE FOR DRYLANDS – NewLife4Drylands». Αντικείμενο του έργου είναι η παρουσίαση φυσικών λύσεων (nature-based solutions) για την αντιμετώπιση της ερημοποίησης. Συντονιστής το National Research Council of Italy και εταίροι οι Italian Institute for Environmental Protection and Research (ISPRA), Institute of BioEconomy – Italian National Research Council (IBECNR) και Sapienza University of Rome (Ιταλία), Centro de Investigación Ecológica y Aplicaciones Forestales (Ισπανία), ΕΕΠΦ και Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ελλάδα). Διάρκεια: 2 χρόνια. Συνολικός προϋπολογισμός έργου 845.748€ με χρηματοδότηση 60%, προϋπολογισμός ΕΕΠΦ: 89.238€. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκε ο **Χρήστος Γεωργιάδης**. Η πρόταση εγκρίθηκε και ξεκινά τον Ιανουάριο του 2021.

12.15- Τελική πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ URBAN INNOVATIVE ACTIONS (UIA) με τίτλο «Green Commuting Corridor for air pollution mitigation and adaptation - repAIR». Αντικείμενο του έργου είναι η διαμόρφωση καινοτόμων λύσεων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Συντονιστής ο Δήμος Γλυφάδας και εταίροι η εταιρεία ΔΡΑΞΙΣ, η ΕΕΠΦ, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η εταιρεία ENVIROMETRICS TECHNICAL CONSULTANTS LTD (ENV). Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκαν οι **Νίκος Πέτρου** και ο **Άγγελος Σωτηρόπουλος**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.16- Τελική πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο HORIZON 2020 με τίτλο «A systemic approach for building Collective Environmental Intelligence through Socio-Environmental Systems Participatory Modeling - CollEctIve». Αντικείμενο του έργου είναι η ανάπτυξη ενός νέου πλαισίου συλλογικής περιβαλλοντικής νοημοσύνης για τη διαχείριση μιας κατηγορίας προβλημάτων τα οποία σχετίζονται με τη μοντελοποίηση των κοινωνικοπεριβαλλοντικών συστημάτων. Συντονιστής το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και εταίροι το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ΕΕΠΦ, CESKA ZEMEDELKA UNIVERZITA V PRAZE και METCENAS OPS (Τσεχία), SIRMA AI EAD (Βουλγαρία), UNIVERSITAET GRAZ (Αυστρία), UNIVERSITA DI BOLOGNA (Ιταλία). Διάρκεια: 4 χρόνια. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκε ο **Άγγελος Σωτηρόπουλος**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.17- Τελική πρόταση στο χρηματοδοτικό μέσο HORIZON 2020 με τίτλο «Creating new value chains for sustainable tourism via cluster support to emerging industry SMEs - Charisma». Αντικείμενο του έργου είναι να συνεισφέρει στην απαιτούμενη αναδιαμόρφωση του τουρισμού αναπτύσσοντας μια νέα αξιακή αλυσίδα για βιώσιμο τουρισμό. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω διατομεακής καινοτομίας, κυρίως για τις ΜμΕ μέσω της δημιουργίας μιας πλατφόρμας για να συνδέσει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (παρόχους λύσεων και ΜμΕ). Συντονιστής το Clust-ER BUILD Edilizia e Costruzioni (Ιταλία) και εταίροι η εταιρεία ΔΡΑΞΙΣ, η ΕΕΠΦ και άλλοι 8 εταίροι από 6 χώρες. Από πλευράς ΕΕΠΦ στη συγγραφή της πρότασης συνεργάστηκαν οι **Άγγελος Σωτηρόπουλος** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.18- Τελική πρόταση στο χρηματοδοτικό εργαλείο 'HORIZON2020' με Κύριο Δικαιούχο το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και εταίρους την ΕΕΠΦ, και άλλους 6 εταίρους από 4 χώρες. Ο τίτλος είναι «A systemic approach for building Collective Environmental Intelligence through Socio-Environmental Systems Participatory Modeling». Η πρόταση αφορά στην δημιουργία και υλοποίηση μεθόδων επίλυσης σύνθετων περιβαλλοντικών προβλημάτων στο πλαίσιο των 'BIG DATA'. Από πλευράς ΕΕΠΦ στην πρόταση συνεργάστηκαν οι **Άγγελος Σωτηρόπουλος** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

12.19- Τελική πρόταση στο χρηματοδοτικό εργαλείο ‘HORIZON2020’ με Κύριο Δικαιούχο την Clust-ER BUILD Edilizia e Costruzioni και εταίρους την ΕΕΠΦ, και άλλους 10 εταίροι από 6 χώρες. Ο τίτλος είναι « sustainable tourism, tourism value chain, resilience of tourism, emerging technologies, environmental management, infrastructure, socioeconomic benefits, job creation». Η πρόταση αφορά στην δημιουργία και υλοποίηση μεθόδων προαγωγής του βιώσιμου τουρισμού σε χώρες της ΕΕ. Από πλευράς ΕΕΠΦ στην πρόταση συνεργάστηκαν οι **Άγγελος Σωτηρόπουλος** και **Νίκος Πέτρου**. Η πρόταση δεν εγκρίθηκε.

13. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Για δράσεις, παρεμβάσεις και την εκπροσώπηση της Εταιρίας στις συναντήσεις με τις άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ, που στοχεύουν στη διατύπωση κοινών θέσεων σε σημαντικά προβλήματα, υπεύθυνος ήταν ο **Μίλτος Γκλέτσος**, σε συνεργασία με τα μέλη της Επιτροπής Φύσης, **Χρήστο Κατσαρό, Νίκο Πέτρου και Άγγελο Σωτηρόπουλο**. Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκανε δεκτή την αίτηση ακύρωσης περιβαλλοντικών όρων για τη διευθέτηση του ρέματος Πικροδάφνης, που κατέθεσε η ΕΕΠΦ τον Ιανουάριο 2017 μαζί με άλλα σωματεία και πολίτες. Η υπόθεση δικάστηκε τελικά τον Οκτώβριο 2020, μετά από 2 αναβλητικές αποφάσεις. Το Δικαστήριο με μία απόφαση-ορόσημο ακύρωσε τους περιβαλλοντικούς όρους του έργου που εξέδωσε η Αποκεντρωμένη Διοίκηση και ζήτησε από την Διοίκηση να υποβάλει οριοθέτηση του ρέματος και να προστατεύσει το ρέμα από τα αυθαίρετα. Επίσης, τον Οκτώβριο του 2018, η ΕΕΠΦ προσέφυγε, μαζί με άλλα σωματεία και πολίτες, στο Συμβούλιο της Επικρατείας για την ανάπλαση του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας. Η υπόθεση μετά από μία αναβολή τον Μάιο 2019 εκδικάστηκε τον Νοέμβριο 2019 και αναμένεται η απόφαση. Για τα δικαστικά έξοδα των δύο υποθέσεων, Πικροδάφνης και Ραφήνας, η ΕΕΠΦ έχει λάβει οικονομική υποστήριξη από το Μπάγκειο Ίδρυμα.

13.A1 Τον Οκτώβριο 2020, η ΕΕΠΦ, μαζί με άλλες 6 οργανώσεις, προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της απόφασης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το θέμα των Δασικών Χαρτών, με την οποία αποχαρακτηρίζονται δασικές εκτάσεις, και επανεκκινείται η διαδικασία κατάρτισης όλων των δασικών χαρτών. Η δίκη είχε προγραμματιστεί για τον Δεκέμβριο 2020 αλλά αναβλήθηκε για το Μάρτιο 2021.

13.A2 Η ΕΕΠΦ, ανταποκρινόμενη σε καταγγελίες πολιτών, απευθύνθηκε σε αρμόδιες υπηρεσίες ή φορείς για θέματα προστασίας της φύσης σε πολλές περιοχές της χώρας, όπως στον υγρότοπο Λεγραινών Αττικής, την Μπρέξιζα Νέας Μάκρης, την καλδέρα Σαντορίνης, την Ελαφώνησο, και τον κόλπο Νεάπολης Βοιών (Βατίκων). Υπέβαλλε καταγγελίες για περιβαλλοντικές παραβάσεις και ζημιές στην Κρήτη στο πλαίσιο του LIFE NaturaThemis, και γενικότερα, διερεύνησε καταγγελίες και απάντησε σε ερωτήματα πολιτών για θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

13.A3 Συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις και η παρακολούθηση ζητημάτων βιοποικιλότητας και προστατευόμενων περιοχών, μέσω της εκπροσώπησής μας στην Επιτροπή Φύση 2000, με συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις για την περιβαλλοντική νομοθεσία, και με αυτόνομες παρεμβάσεις. Μεταξύ άλλων, πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις (συμμετοχή σε διαβουλεύσεις, παρεμβάσεις στον Υπουργό και Πρωθυπουργό, δημόσιες συζητήσεις) για τον νέο περιβαλλοντικό Νόμο 4685/2020 για θέματα αδειοδότησης, προστατευόμενων περιοχών, αλλά και χρήσεων γης, οικιστικών πυκνώσεων, σχεδίων διαχείρισης κ.ά., όπως και επί της διαδικασίας της διαβούλευσης και ψήφισής του, και επίσης για το νέο Νόμο 4688/2020 για τις Ειδικές Μορφές Τουρισμού.

Τον Μάρτιο 2020 διατυπώθηκαν και ανακοινώθηκαν δημόσια οι κοινές θέσεις 9 οργανώσεων για το θέμα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, έγιναν παρεμβάσεις για το

ψήφισμα της Ευρωβουλής για τη χρήση μολύβδινων σκαγιών σε υγρότοπους, αλλά και συμμετοχή στην εκστρατεία για τα δάση εκτός ΕΕ. Τον Φεβρουάριο 2020, η ΕΕΠΦ, μαζί με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και την Καλλιστώ, προχώρησαν σε καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα αιολικά πάρκα εντός προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

13.A4 Ο Μίλτος Γκλέτσος συμμετείχε, μαζί με εκπροσώπους των άλλων περιβαλλοντικών οργανώσεων, σε 5 διαδικτυακές συναντήσεις με τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κ. Χατζηδάκη. Τέθηκαν θέματα για τη διαδικασία και το περιεχόμενο των συναντήσεων, για την διαδικασία της διαβούλευσης και ψήφισης νομοσχεδίων, και ειδικότερα θέματα προστατευόμενων περιοχών, Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, χωροθέτησης ΑΠΕ, παρεμβάσεων στο ρέμα Πικροδάφνης, δασικών χαρτών, κ.ά. Σε συνεργασία με τις υπόλοιπες οργανώσεις τέθηκαν επίσης θέματα ανακύκλωσης, ενεργειακών κοινοτήτων, κέντρων περιθαλψής, επιθεωρητών περιβάλλοντος, εμπορίας άγριας ζωής κ.ά. Ο **Νίκος Πέτρου**, η **Δαρεία Βουρδουμπά** και ο **Μίλτος Γκλέτσος** συμμετείχαν σε διαδικτυακή συνάντηση με τον Π. Τριπόντικα, υπεύθυνο περιβαλλοντικής πολιτικής στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, για θέματα φύσης, Γαλάζιων Σημαιών και συνεργασίας.

13.B1 Εντός του 2020 έγινε ανανέωση του φυτευτικού υλικού, καθώς και συντήρηση του πρότυπου βοτανικού κήπου με φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά της Κρήτης που είχε δημιουργηθεί σε έκταση της Μονής Μεταμορφώσεως και Αγ. Κυριακής Χανίων από την ΕΕΠΦ με δωρεές εις μνήμη Κωνσταντίνου Μητσοτάκη.

Η Εταιρία συνέχισε να απευθύνεται ή να απαντά σε δημοσιογράφους για επίκαιρα θέματα της ελληνικής φύσης, και να ενημερώνει τα μέλη και φίλους της με ανακοινώσεις και από την ιστοσελίδα της και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

14. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΥΘΗΡΩΝ

Τον Φεβρουάριο 2020 πραγματοποιήθηκε από την **Ειρήνη Βαλλιανάτου** και τον **Μίλτο Γκλέτσο** συλλογή φυτευτικού υλικού από το πεδίο, κατόπιν ειδικής άδειας για τη δημιουργία βοτανικού κήπου με αρωματικά φυτά και ντόπιες καλλιεργούμενες ποικιλίες στην περιοχή «Περιβόλι Παναγίας Μυρτιδιώτισσας» στα Κύθηρα με χρηματοδότηση από Β. Βαρδινογιάννη-Motor Oil, στη μνήμη Ανδρέα Έρσελμαν.

15. ΕΛΛΗΝΟΚΑΝΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το ΔΣ προσπαθεί σταθερά να αυξήσει τον αριθμό μελών. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα να πλησιάσουμε και τους πολλούς ομογενείς του εξωτερικού. Με την οικονομική κρίση του 2008 οι Έλληνες της Αμερικής δημιούργησαν την οργάνωση, THI (The Hellenic Initiative) που έχει σαν στόχο να υποστηρίξει κατοίκους της Ελλάδας που έχουν χαμηλό βιοτικό επίπεδο και ιατρική περίθαλψη ή νέους που δεν έχουν ευκαιρίες εκπαίδευσης. Το 2016 οι Έλληνες του Καναδά δημιούργησαν το δικό τους παράτημα και από τότε έχουν αναπτύξει πολλές δραστηριότητες στην Ελλάδα. Δεχτήκαν με χαρά να συνεργαστούν με την ΕΕΠΦ, και πήραν την πρωτοβουλία να επεκτείνουν τις δράσεις τους για να συμπεριλαμβάνει και θέματα περιβάλλοντος.

Το THI-Canada ζήτησε τη συνεργασία μας σε δύο προγράμματα. Το πρώτο αφορά την συμμετοχή Ελληνοκαναδών σε εθελοντικές δράσεις για το περιβάλλον στην Ελλάδα. Έχει ήδη υποβληθεί σχετικό πρόγραμμα από την ΕΕΠΦ που ετοίμασε η Αλέξια Νικηφοράκη, το οποίο έγινε δεκτό με ιδιαίτερη ικανοποίηση από τους εκπροσώπους του THI. Το δεύτερο αφορά καθοδήγηση (mentoring) φοιτητών και ερευνητών σε επιστημονικές μελέτες πάνω στην Ελληνική φύση. Λόγω της πανδημίας δεν μπορέσαμε να ξεκινήσουμε το πρώτο πρόγραμμα, αλλά το mentoring προχωρά. Επίσης,

ξεκινήσαμε ένα πρόγραμμα γνωριμίας με διαδικτυακές παρουσιάσεις της ελληνικής φύσης και της ΕΕΠΦ. Η πρώτη εκδήλωση ήταν μια ομιλία του Νίκου Πέτρου που παρουσίασε την Ελληνική φύση, και το έργο της ΕΕΠΦ. Η συνεργασία μας ξεκινά με κέφι και με καλή προοπτική για το μέλλον.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου
Ο Γεν. Γραμματέας
Στ. Σκαμπαρδώνης